

USTAWA

z dnia 31 marca 1977 r.

o dalszym zwiększeniu emerytur i rent oraz o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym.

Uznając wielką doniosłość społeczną zadań określonych w uchwale VII Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w dziedzinie doskonalenia systemu emerytalno-rentowego oraz stopniowego wzrostu emerytur i rent, zapewniającego dalszą poprawę sytuacji bytowej weteranów walki i pracy, stanowi się, co następuje:

Art. 1. 1. Podwyższa się emerytury, renty inwalidzkie i renty rodzinne przysługujące na podstawie przepisów:

- 1) ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6 z późniejszymi zmianami),
- 2) ustawy z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19 z późniejszymi zmianami),
- 3) ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10 z późniejszymi zmianami),
- 4) dekretu z dnia 5 października 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym osób zajmujących kierownicze stanowis-
ka polityczne i państwowe oraz członków ich rodzin (Dz. U. Nr 42, poz. 270 z późniejszymi zmianami),
- 5) ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 20, poz. 105),
- 6) ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U. Nr 45, poz. 232 z późniejszymi zmianami),
- 7) dekretu z dnia 4 marca 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 10, poz. 54),
- 8) ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 235),

jeżeli świadczenia te przyznane zostały przed dniem 1 stycznia 1975 r.

2. Świadczenia określone w ust. 1 podwyższa się w zależności od roku ich przyznania o następujące kwoty:

Rok przyznania świadczenia	Kwota podwyżki w zł	
	emerytury i renty inwalidzkiej I i II grupy, renty rodzinnej dla 2 i więcej osób	renty inwalidzkiej III grupy, renty rodzinnej dla 1 osoby
1961 i wcześniej	700	500
1962	650	470
1963	600	440
1964	550	410
1965	500	380
1966	450	350
1967	400	320
1968	350	280
1969	300	240
1970	250	200
1971	200	160
1972	150	120
1973 i 1974	100	100

3. Przy ustalaniu kwoty podwyżki w myśl ust. 2:

- 1) za rok przyznania emerytury lub renty inwalidzkiej uważa się rok kalendarzowy, w którym przypada termin, od jakiego ustalono prawo do świadczenia, a jeżeli świadczenia te uległy ponownemu ustaleniu na podstawie wyższych zarobków — ostatni rok kalendarzowy, w którym osiągnięto te zarobki,
- 2) za rok przyznania renty rodzinnej uważa się rok kalendarzowy, w którym nastąpiła śmierć osoby, po której przyznano rentę, a jeżeli przyznano ją po osobie pobierającej emeryturę lub rentę inwalidzką — rok przyznania tych świadczeń, ustalony zgodnie z pkt 1,
- 3) za rok przyznania emerytury lub renty przyznanej w trybie wyjątkowym uważa się rok kalendarzowy, w którym przypada termin, od którego przyznano te świadczenia, a jeżeli były one później podwyższane — rok kalendarzowy, w którym ostatnio je podwyższono.

4. Na zasadach określonych w ust. 2 i 3 podwyższa się również renty inwalidzkie i renty rodzinne przysługujące na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 21, poz. 117), jeżeli za podstawę wymiaru tych rent przyjęto zarobek z tytułu zatrudnienia, osiągnięty w okresie do dnia 31 grudnia 1974 r., przy czym za rok przyznania renty uważa się ostatni rok kalendarzowy, w którym osiągnięto ten zarobek. Renty obliczone od zryczałtowanej podstawy wymiaru ulegają podwyższeniu według zasad wynikających z art. 11 niniejszej ustawy.

5. Nauczycielom i nauczycielom akademickim, którym z dniem 1 czerwca 1976 r. podwyższono emerytury i renty inwalidzkie przez ponowne ich ustalenie w oparciu o zarobki z tytułu pracy nauczycielskiej, przysługujące według stawek określonych na dzień 1 września 1976 r., przyznaje się na ich wniosek w miejsce tej podwyżki — podwyżkę przewidzianą w ust. 2.

Art. 2. 1. Osobom uprawnionym na podstawie przepisów wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 1—3 do rent inwalidzkich lub rent rodzinnych z tytułu wypadków w zatrudnieniu lub chorób zawodowych przyznaje się zamiast tych rent renty inwalidzkie lub renty rodzinne określone ustawą z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 20, poz. 105), obliczając je od podstawy wymiaru przysługującej poprzednio renty.

2. Renty ustalone w myśl ust. 1 podwyższa się na zasadach określonych w art. 1.

3. Renty ustalone w myśl ust. 1 i 2 nie mogą być niższe od najniższych rent przysługujących na podstawie przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Art. 3. Emerytury, renty inwalidzkie i renty rodzinne, przyznane na podstawie ustawy z dnia 27 września 1973 r. o zaopatrzeniu emerytalnym twórców i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 225 z późniejszymi zmianami) i wypłacane w wysokości podstawowej, podwyższa się o kwoty:

- 1) 700 zł — gdy chodzi o emerytury i renty inwalidzkie dla inwalidów I i II grupy oraz o renty rodzinne dla dwóch i więcej osób,
- 2) 500 zł — gdy chodzi o renty inwalidzkie dla inwalidów III grupy oraz o renty rodzinne, do których uprawniona jest jedna osoba.

Art. 4. Podwyżkę emerytur i rent określoną w art. 1—3 realizuje się według następujących zasad:

- 1) emerytury i renty dla osób, które osiągnęły wiek 80 lat, zwiększa się o pełną kwotę podwyżki od pierwszego dnia miesiąca, w którym osiągnęły ten wiek, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 maja 1977 r.,
- 2) emerytury i renty dla osób, które do dnia 30 kwietnia 1977 r. osiągnęły wiek 75 lat, zwiększa się z dniem 1 maja 1977 r. o połowę kwoty podwyżki, a z dniem 1 stycznia 1979 r. — o pozostałą część tej podwyżki, przy czym pierwszą część podwyżki wypłaca się w kwocie nie niższej niż 100 zł; jeżeli podwyżka nie przekracza 140 zł, wypłaca się ją jednorazowo,
- 3) emerytury i renty dla osób nie wymienionych w pkt 1 i 2 zwiększa się o $\frac{1}{4}$ część kwoty podwyżki w następujących terminach: 1 maja 1977 r., 1 stycznia 1978 r., 1 stycznia 1979 r. oraz 1 stycznia 1980 r.; jeżeli kwota podwyżki wynosi mniej niż 400 zł, kolejne części podwyżki poza ostatnią nie mogą wynosić mniej niż 100 zł, przy czym ostatnią część podwyżki nie przekraczającą 40 zł wypłaca się łącznie z poprzednią.

Art. 5. Przyspiesza się realizację podwyżki niektórych emerytur, rent inwalidzkich i rent rodzinnych, przewidzianej w art. 4 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz. U. Nr 21, poz. 116), według następujących zasad:

- 1) emerytury i renty dla osób, które osiągnęły wiek 80 lat; zwiększa się o pełną kwotę podwyżki, ustalonej na lata 1978—1980, od pierwszego dnia miesiąca, w którym osiągnęły ten wiek, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 maja 1977 r.,

2) emerytury i renty dla osób, które do dnia 30 kwietnia 1977 r. osiągnęły wiek 75 lat, zwiększa się z dniem 1 maja 1977 r. o połowę kwoty podwyżki, ustalonej na lata 1978—1980, a z dniem 1 stycznia 1979 r. — o pozostałą część podwyżki, przy czym pierwszą część podwyżki wypłaca się w kwocie nie niższej niż 100 zł; jeżeli podwyżka nie przekracza 140 zł, wypłaca się ją jednorazowo.

Art. 6. Emerytom i rencistom, którzy osiągnęli 80 lat życia, przyznaje się prawo do dodatku przysługującego z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów, bez orzekania o inwalidztwie.

Art. 7. W ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6 z późniejszymi zmianami) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17:

a) dotychczasowe ust. 3 i 4 oraz 4a i 4b zastępuje się ust. 3—6 w brzmieniu:

„3. Za zarobek z tytułu zatrudnienia w uspołecznionym zakładzie pracy uważa się wypłaty w gotówce i w naturze dokonane z osobowego funduszu plac, z wyjątkiem wypłat określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, jak również wymienione w tym rozporządzeniu niektóre wypłaty spoza osobowego funduszu plac.

4. Za zarobek z tytułu zatrudnienia w nie uspołecznionym zakładzie pracy uważa się wynagrodzenie zgłaszane bieżąco do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

5. Za zarobek z tytułu zatrudnienia uważa się również dochód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia i kwoty stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne rzemieślników oraz niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek.

6. Jeżeli zarobek podlega podatkowi od wynagrodzeń i składce na cele emerytalne, podstawę wymiaru emerytury lub renty ustala się odliczając kwoty tego podatku i składki.”

b) dotychczasowy ust. 5 oznacza się jako ust. 7,

c) dotychczasowy ust. 6 oznacza się jako ust. 8, a zamieszczone w nim wyrazy: „ust. 5” zastępuje się wyrazami: „ust. 7”;

2) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. Kwota emerytury, renty inwalidzkiej oraz renty rodzinnej nie może być — z zastrzeżeniem ust. 3 — niższa od kwot określonych w tabeli:

Rodzaj świadczenia	Kwota najniższych świadczeń w zł od dnia				
	1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.	1 stycznia 1981 r.
Emerytura	1.275	1.450	1.625	1.800	2.000
Renta inwalidzka — I i II grupy inwalidów	1.225	1.400	1.575	1.750	1.950
— III grupy inwalidów	975	1.100	1.225	1.350	1.550
Renta rodzinna — dla 1 osoby	1.025	1.150	1.275	1.400	1.600
— dla 2 osób	1.175	1.350	1.525	1.700	1.900
— dla 3 i więcej osób	1.275	1.450	1.625	1.800	2.000

2. Świadczenia w wysokości określonej w tabeli podanej w ust. 1 na rok 1981 wypłaca się emerytom i rencistom, którzy osiągnęli wiek:

1) 80 lat — od pierwszego dnia miesiąca, w którym osiągnęli ten wiek, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 maja 1977 r.,

2) 75 lat — od pierwszego dnia miesiąca, w którym osiągnęli ten wiek, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 stycznia 1979 r.

3. Minister Pracy, Plac i Spraw Socjalnych po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych określi najniższe kwoty emerytur, rent inwalidzkich i rent rodzinnych w wypadkach, gdy zarobek stanowiący podstawę wymiaru tych świadczeń był — wobec zatrudnienia w w niepełnym wymiarze czasu pracy — niższy od kwot określonych w ust. 1.”;

3) dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych może w drodze rozporządzenia podwyższać emerytury i renty, dodatki do emerytur i rent oraz kwoty najniższych emerytur i rent.”;

4) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Emerytura wynosi miesięcznie:

do 2.000 zł	Procent podstawy wymiaru emerytury od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
	1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
90	40	45	50	55

5) w art. 25 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Renta inwalidzka wynosi miesięcznie:

Dla zaliczonych do grupy inwalidów	Procent podstawy wymiaru renty				
	do 2.000 zł	od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
		1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
I i II	75	35	40	45	50"
III	50				

6) art. 29b otrzymuje brzmienie:

„Art. 29b. Renta chorobowa wynosi 75% zarobku stanowiącego podstawę wymiaru renty.”;

7) w art. 38 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Renta rodzinna wynosi miesięcznie:

Liczba członków rodziny uprawnionych do renty	Procent podstawy wymiaru renty				
	do 2.000 zł	od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
		1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
jeden	50	35	40	45	50"
dwoch	65				
trzech i więcej	75				

8) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. 1. Dodatki rodzinne przysługują w wysokości określonej przepisami o zasiłkach rodzinnych, z uwzględnieniem ust. 2.

2. Dodatek rodzinny dla żony wynosi:

Dla żony	Miesięczna kwota dodatku rodzinnego w zł	
	w wysokości podstawowej	w wysokości podwyższonej
nie wychowującej dzieci	70	100
wychowującej jedno lub więcej dzieci uprawnionych do dodatku rodzinnego	120	200"

9) art. 65 otrzymuje brzmienie:

„Art. 65. 1. Prawo do emerytury, renty inwalidzkiej i renty rodzinnej ulega zawieszeniu w razie:

- 1) wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy,
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego o rocznym przychodzie szacunkowym ustalonym dla celów podatku gruntowego, przekraczającym kwotę 24.000 zł rocznie,
- 3) prowadzenia rzemiosła lub innej działalności uzasadniającej objęcie ubezpieczeniem na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek,
- 4) prowadzenia innej działalności podlegającej opodatkowaniu podatkiem obrotowym lub dochodowym.

2. W razie osiągnięcia zarobku z tytułu zatrudnienia wykonywanego w niepełnym wymiarze czasu pracy lub dochodu z tytułu wykonywania umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub umowy agencyjnej, emerytura, renta inwalidzka i renta rodzinna ulega zmniejszeniu aż do pełnego zawieszenia prawa do świadczeń, jeżeli ten zarobek lub dochód przekracza kwotę 24.000 zł w roku kalendarzowym.

3. Prawo do inwalidzkiej renty wyrównawczej ulega zawieszeniu w wypadkach określonych w ust. 1 pkt 2—4.

4. Prawo do emerytury, renty chorobowej, renty inwalidzkiej, renty wyrównawczej i renty rodzinnej ulega zawieszeniu w razie wyjazdu za granicę na pobyt stały lub na pobyt czasowy trwający dłużej niż 12 miesięcy, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.

5. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady zawieszania prawa do emerytury lub renty oraz zmniejszania wysokości tych świadczeń,
- 2) wypadki, w których mimo zajścia okoliczności określonych w ust. 1—3 nie następuje zawieszenie prawa do emerytury lub renty ani zmniejszenie wysokości tych świadczeń,
- 3) szczegółowe zasady zawieszania prawa do emerytury lub renty w razie wyjazdu za granicę."

Art. 8. W ustawie z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19 z późniejszymi zmianami) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Górnicza emerytura wynosi miesięcznie:

Procent podstawy wymiaru emerytury				
do 2.000 zł	od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
	1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
90	40	45	50	55"

2) w art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kolejowa renta inwalidzka wynosi miesięcznie:

Dla zaliczonych do grupy inwalidów	Procent podstawy wymiaru renty				
	do 2.000 zł	od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
		1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
I i II	75	35	40	45	50"
III	50				

2) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Górnicza renta inwalidzka wynosi miesięcznie:

Dla zaliczonych do grupy inwalidów	Procent podstawy wymiaru renty				
	do 2.000 zł	od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
		1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
I i II	75	35	40	45	50"
III	50				

3) w art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kolejowa renta rodzinna wynosi miesięcznie:

Liczba członków rodziny uprawnionych do renty	Procent podstawy wymiaru renty				
	do 2.000 zł	od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
		1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
jeden	50				
dwoch	65	35	40	45	50"
trzech i więcej	75				

3) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Górnicza renta wdowia wynosi miesięcznie:

Procent podstawy wymiaru renty				
do 2.000 zł	od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
	1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
50	35	40	45	50"

Art. 9. W ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10 z późniejszymi zmianami) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kolejowa emerytura wynosi miesięcznie:

Procent podstawy wymiaru emerytury				
do 2.000 zł	od nadwyżki ponad 2.000 zł od dnia			
	1 maja 1977 r.	1 stycznia 1978 r.	1 stycznia 1979 r.	1 stycznia 1980 r.
90	40	45	50	55"

Art. 10. W ustawie z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. Nr 16, poz. 114 z późniejszymi zmianami) art. 104 otrzymuje brzmienie:

„Art. 104. 1. Jeżeli podstawę wymiaru emerytury lub renty nauczyciela lub nauczyciela akademickiego ustala się, w całości lub w części, od zarobków osiągniętych w okresie od dnia 1 maja 1972 r. do dnia 31 sierpnia 1976 r., podstawę wymiaru świadczeń za ten okres stanowi:

- 1) zarobek z tytułu zatrudnienia w szkole lub w szkole wyższej, obliczony według ustalonych dla V etapu podwyżki stawek uposażenia zasadniczego, dodatków i wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe,
- 2) zarobek z tytułu równoczesnego zatrudnienia poza szkołą lub szkołą wyższą obliczony na zasadach ogólnych, określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu podstawy wymiaru renty rodzinnej po nauczycielu lub nauczycielu akademickim.
3. Szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent, o których mowa w

ust. 1 i 2, określa Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrami: Oświaty i Wychowania oraz Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

4. Na wniosek nauczyciela pozostającego w dniu wejścia w życie ustawy w czynnej służbie nauczycielskiej emerytura wymierzona przed wejściem w życie ustawy i zawieszona na skutek wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze godzin podlega przeliczeniu według zasad określonych w ust. 1—3."

Art. 11. W ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 21, poz. 117) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawę wymiaru renty stanowi kwota 3.000 zł.”,

b) w ust. 2 w zdaniu drugim wyrazy „2.200 zł” zastępuje się wyrazami „3.000 zł”;

- 2) w art. 24 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) kwota 3.000 zł”;

- 3) w art. 36 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Podstawa wymiaru renty inwalidzkiej nie może wynosić mniej niż 3.000 zł.”;

- 4) w art. 44:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Podstawa wymiaru renty rodzinnej nie może wynosić mniej niż 3.000 zł.”;

- 5) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. Prawo do renty rodzinnej ulega zawieszeniu na zasadach określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z tym że osiągnięcie zarobku z tytułu zatrudnienia lub dochodu z innych źródeł nie powoduje zawieszenia prawa do renty przysługującej po poległym żołnierzu, inwalidzie wojennym oraz żołnierzu, którego śmierć pozostawała w związku ze służbą wojskową.”;

- 6) w art. 63 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zmieniać wysokość kwot, o których mowa w art. 36 ust. 5, art. 44 ust. 2 oraz art. 60 ust. 2 i 3.”

Art. 12. Podwyżek emerytur, rent inwalidzkich oraz rent rodzinnych wynikających z ustawy dokonuje się z urzędu, a jeżeli prawo do tych świadczeń było zawieszane — na wniosek osoby zainteresowanej.

Art. 13. 1. Wprowadzone niniejszą ustawą zasady ustalania podstawy wymiaru świadczeń oraz stawki procentowe ich wymiaru stosuje się, jeżeli wniosek o przyznanie świadczeń zgłoszony został poczynając od dnia wejścia w życie ustawy; według tych zasad oblicza się również należności z tytułu tych świadczeń, przypadające za okres przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Do świadczeń wypłacanych oraz zawieszonych w dniu wejścia w życie ustawy, a także do świadczeń przyznawanych po dniu wejścia w życie ustawy na podstawie wniosków zgłoszonych przed tym dniem stosuje się zasady ustalania podstawy wymiaru świadczeń oraz stawki procentowe ich wymiaru określone w przepisach dotychczasowych.

Art. 14. Utrzymuje się dodatek przewidziany w myśl przepisów dotychczasowych dla osób mających na wyłącznym utrzymaniu małzonka i pobierających emeryturę lub renty inwalidzkie nie przekraczające 1.500 zł miesięcznie.

Art. 15. 1. W razie ponownego ustalenia po dniu wejścia w życie ustawy wysokości renty inwalidzkiej wskutek zmiany grupy inwalidów lub renty rodzinnej wskutek zmiany liczby osób uprawnionych do tej renty ponownemu ustaleniu podlega również kwota podwyżki tych świadczeń przewidziana w art. 1—3.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie zamiany renty inwalidzkiej na emeryturę po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 16. 1. Osoby uprawnione z tytułu wypadku w zatrudnieniu lub choroby zawodowej do rent inwalidzkich albo rodzinnych przysługujących na podstawie przepisów określonych w art. 1 ust. 1 pkt 1—3, które podwyższone zostały w myśl art. 2, nie mogą po dniu wejścia w życie ustawy dochodzić od zakładów pracy roszczeń z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem tego wypadku lub tej choroby.

2. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, zgłoszone przed dniem wejścia w życie ustawy, podlegają rozpoznaniu według zasad dotychczasowych.

3. Osoby pobierające w dniu wejścia w życie ustawy — obok świadczeń określonych w ust. 1 — renty uzupełniające od zakładów pracy na podstawie przepisów prawa cywilnego zachowują prawo do pobierania tych rent po wejściu w życie ustawy. Wysokość tych rent ulega z mocy prawa zmniejszeniu o kwotę podwyżki, wynikającej z art. 2.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 1977 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*